■ روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران ■ مدیر مسئول: مهدی گیوکی

چهارشنبه ۱۰ خرداد ۱۴۰۲ | ۱۰ ذی‌القعده ۱۴۴۴ | ۲۰ صفحه | سال بیست‌وچهارم - شماره ۶۵۰۲ | Wednesday -May 25 , 2023

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹ ■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰-۰۲۱
■ دورنگار تحریریه: ۲۳۰۰۴۴۳۳ ■ سازمان توزیع: ۶۱۹۳۳۱۱۵ ■ کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۶۱۹۳۳۱۱۵ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰ ■ شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰
■ تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴ ■ چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم
■ شاپا: ISSN1735-3637 ■ پایگاه اطلاع‌رسانی روزنامه: www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

جام جم

امروز در تاریخ

■ زادروز فخری خوروش؛ بازیگر / ۱۳۰۸
■ زادروز احمد مهرانفر، بازیگر / ۱۳۵۴
■ انعقاد عهدنامه «ارزروم» بین ایران و عثمانی / ۱۲۲۶

واحه

تو چنان زی که بمیری بِرَهی
نه چنان زی که بمیری بِرَهند
سنایی

اوقات شرعی

اذان ظهر: ۱۲:۰۱	غروب آفتاب: ۱۹:۰۶
اذان مغرب: ۱۹:۲۶	نیمه‌شب شرعی: ۲۳:۱۱
اذان صبح (فردا): ۳:۱۶	طلوع خورشید (فردا): ۰۴:۵۶

حکمت

امام علی (ع):

هر کس که به واجبات الهی رفتار کند از بهترین مردم است.

نهج‌البلاغه

موقعیت در بی

پرسپولیس و استقلال بعد از ۲۴ سال در فینال جام حذفی

هر چه در ذهنتان درباره شهرآورد دارید فراموش کنید. این شهرآورد متفاوت‌ترین، سنگین‌ترین و عجیب‌ترین بازی در حداقل ۱۰ سال اخیر است. برای این بازی هم می‌توان شاعرانه نوشت و هم عامیانه. هم می‌توان به آن ساده نگاه کرد و هم متوجه پیچیدگی‌های آن شد. شهرآورد ۱۰۱ خاص است و دقیقا به مثابه دو روی سکه می‌ماند؛ یک طرف فوتبالی زیبا و یک طرف هم فوتبالی زشت، به‌سان اغلب دربی‌ها. شهرآورد ۱۰۱ هم جایی برای انتقام است و رویای نخستین جام فصل و سال و هم جایی برای رویای تصاحب دوگانه. این بازی جنگ مهندس‌های فوتبال است، نبرد تکنیکی‌ها، گلرهای برتر و مربیان جاه‌طلب. یک نبرد تمام عیار. تمام زیبایی‌های فوتبال می‌تواند چنان به هم بپیچد که بیننده و تماشاگر را میخکوب خود کند. شهرآورد ۱۰۱ را باید با تمام وجود دید.

به رنگ آبی نخستین جام فصل

برای استقلال که به راحتی از کورس قهرمانی لیگ‌برتر جا ماند هیچ چیز حیاتی‌تر از غلبه بر پرسپولیس در فینال جام‌حذفی نیست. آنها جام را می‌خواهند تا دست خالی به استقبال فصل آتی نروند. البته به نظر می‌رسد در روزهای اخیر باشگاه استقلال دچار یک حاشیه خودخواسته شده، حاشیه‌ای به نام بیانیه‌های بی سر و ته و البته بی‌فرجام درباره داوری. به هر حال بسیاری معتقدند نباید تیم استقلال در آستانه مهم‌ترین بازی فصل تمرکزش از بین برود آن هم با بازی‌های روانی نخ‌نما و قدیمی. البته که استقلالی‌ها یک مشکل دیگر هم دارند آن هم این‌که کوین یامگا بر خلاف آن‌چه گفته می‌شود هنوز شرایط بازی کردن ندارد.

به رنگ سرخ رویای دوگانه

پرسپولیس بزرگ‌ترین رویای ۲۰ سال اخیر را دارد؛ تصاحب دوگانه. بعد ازفتح لیگ‌برتر حالا در حالی که تا دندان مسلح است برای جام حذفی و قهرمانی بزرگش می‌جنگد و موفقیت در این راه یعنی یک دوگانه تاریخی. یحیی گل محمدی برای این تقابل بزرگ همه را دارد، از نیمکت‌نشین تا بازیکن ثابت و ستاره، همه هستند. یکی از یکی آماده‌تر. پرسپولیس در هفته‌های اخیر رقیبانش را گلباران کرده و همه را از دم تیغ گذرانده است. حالا با تمام قوا آماده کسب دوگانه است. اما آبی‌ها به راحتی اجازه چنین کاری را می‌دهند؟

سهمگین، مثل شهرآورد

علی علیزاده | پیشکسوت استقلال

دربی در هر شرایطی متفاوت است حتی اگر نتیجه‌اش در هیچ چیزی تاثیر نداشته باشد. برای دربی شماره ۱۰۱ باید بگویم استقلالی‌ها حسابی عزم‌شان را جزم کرده‌اند. آنها نه تنها دربی را در هفته‌های پایانی به پرسپولیس واگذار کردند که در فتح لیگ هم ناکام بودند. هرگز صحبت از داوری در دربی یک‌طرفه نیست و اظهارنظر درباره این موضوع که داور برای قهرمانی یک تیم تلاش می‌کند واقعا بیهوده و ناصحیح است. ای‌کاش استقلال درباره داوری بیانیه نمی‌داد. این موضوع تاثیر سنگینی روی مسابقه می‌گذارد. فکر می‌کنم دربی سنگینی خواهیم داشت.

نبرد با اضطراب

اسماعیل حلالی | پیشکسوت پرسپولیس

پرسپولیس را تیم متفاوت‌تری نسبت به استقلال می‌بینم. این تیم انگیزه زیادی برای قهرمانی دارد و از نظر من ثبات روحی و روانی این تیم برتر از استقلال است. به لحاظ فنی هم پرسپولیس بهتر ارزیابی می‌شود. بازیکنان استقلال به دلیل این‌که از لحاظ کسب جام تحت فشار است استرس زیادی را تحمل می‌کنند. اما هر دو تیم جدی و قوی هستند. برتری فنی پرسپولیس به این مربوط می‌شود که در کارهای تیمی و حفظ مالکیت تیم بسیار بهتر عمل می‌کند. اما در نهایت تیمی برنده دربی خواهد بود که حاشیه کمتری داشته و از لحاظ روحی روانی آماده‌تر باشد.

پیشخوان

داستان‌پردازی با داده‌ها

بسیاری از ما زمانی که می‌خواهیم نتیجه پژوهشی را که زحمت زیادی برای آن کشیده‌ایم به مخاطب‌مان عرضه کنیم، با دشواری‌های متعددی مواجه می‌شویم؛ زمانی که به دلایل مختلفی نتوانسته‌ایم آنچه را که به آن دست‌یافته‌ایم، به دیگری انتقال دهیم یعنی نتوانسته‌ایم نتیجه مطلوب و اثری را که می‌خواسته‌ایم، بر مخاطب بگذاریم و او جان کلام ما را درنیافته است. چرا این‌گونه است؟ چرا پیام‌ها درست منتقل نشده است؟ کتاب «داستان‌پردازی با داده‌ها» نوشته کول نافلیک پاسخی به این پرسش است؛ راهنمایی گام‌به‌گام که کمک می‌کند مخاطب و بستر تعامل پیام را بشناسیم و بدانیم او به چه چیزهایی توجه می‌کند تا از طریق این شناخت بتوانیم داده‌ها، اطلاعات و پیام‌های‌مان را به‌درستی به مخاطب منتقل کنیم. کتاب را انتشارات آریا قلم با ترجمه احسانه مرادیان منتشر کرده است. چیزی که در این کتاب جلب‌توجه می‌کند، این است که نویسنده از جادوی داستان و آنچه «هنر طراحانه اندیشیدن» می‌نامد، برای انتقال اطلاعات و داده‌ها استفاده کرده است. از این نظر، کتاب هم اطلاعات مفیدی درباره انتقال درست پیام‌ها ارائه می‌دهد و هم شیوه‌هایی جذاب، هنرمندانه و تأثیرگذار برای این انتقال را به مخاطب عرضه می‌کند. نویسنده این کتاب برای این‌که مخاطبانش پیام خود را بهتر خلاقانه‌تر و تأثیرگذارتر انتقال دهند، راهنمایی سرگرم‌کننده همه‌فهم و کاملا کاربردی برای استخراج پیام از میان انبوه اطلاعات و عرضه آنها به مخاطبان نوشته است. این کتاب به مخاطبانش این امکان را می‌دهد تا از نمایش ساده اطلاعات به «داستان‌پردازی با داده‌ها» تغییر روش دهند. نویسنده این کتاب معتقد است توانایی داستان‌پردازی با داده‌ها مهارتی است که در دنیای امروز به‌موازات افزایش سرسام‌آور داده‌ها و تصمیم‌گیری‌های دشوار داده‌محور، بسیار مهم‌تر از قبل شده است.

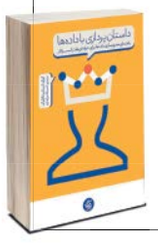

نکته‌روز

رئیس صداوسیما در دیدار با اصحاب رسانه لبنان مطرح کرد

ایستاده در بزنگاه مهم تاریخ

رئیس رسانه ملی و معاون برون مرزی رسانه ملی در نشستی صمیمی با برخی مدیران شبکه‌های رادیویی و تلویزیونی و اصحاب رسانه در لبنان به بحث و تبادل نظر پرداختند.

به گزارش روابط عمومی معاونت برون مرزی رسانه ملی به نقل از خبرگزاری ایران پرس، دکتر پیمان جبلی، رئیس سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران در ادامه سفر خود به لبنان بر تعامل رسانه‌ای برای تبیین دستاوردهای محور مقاومت تاکید کرد.

در این گزارش آمده است؛ دکتر جبلی پس از دیدار با سید حسن نصرا... دبیرکل حزبا... لبنان و زیادالنخاله رهبر جهاد اسلامی در نشست با اصحاب رسانه با تاکید بر وظیفه سنگین رسانه‌ها در جبهه جنگ نرم گفت: ما به عنوان اصحاب رسانه باید نسبت به وظایف خود بسیار فکر کنیم، مسئولیت ما بسیار سخت و بزرگ است.

وی افزود: ما در یکی از مهم‌ترین بزنگاه‌های تاریخ ایستاده‌ایم و باید با نگاه به گذشته و آینده‌نگری بیندیشیم، که به عنوان اصحاب رسانه چگونه می‌توانیم این مسئولیت تاریخی را که امانتی بر دوش ما است، به سر انجام برسانیم و چگونه پلی میان گذشته، حال و آینده به نفع ملت‌های منطقه ایجاد کنیم.

در آخر رئیس رسانه ملی به سوالات مطروحه حاضران در باب مسائل مختلف پاسخ دادند.

خبرروز

شکار فرانسوی پرنده آبی

فرانسه پس از تیک‌تاک توییتر را هم تعطیل می‌کند

درپی اعلام خبر خروج توییتر از کد داوطلبانه اتحادیه اروپا برای مقابله با اطلاعات نادرست، ژان نوئل بارو، وزیر دیجیتال و ارتباطات فرانسه، تهدیدات علیه این شبکه اجتماعی را تکرار کرد. او گفت: «اگر توییتر با قوانین ما مطابقت نداشته باشد، از حضور در اتحادیه اروپا منع خواهد شد و در صورت نقض قوانین این اتحادیه، فیلتر خواهد شد. توییتر نقش مهمی در حوزه عمومی ایفا می‌کند اما نمی‌توانیم این ریسک را بپذیریم که شبکه‌ای اجتماعی مانند توییتر توسط طرفداران اطلاعات نادرست به گروگان گرفته شود و بنابراین بحث عمومی و دموکراسی ما تحت‌تاثیر قرار گیرد.»

تیری برتون، کمیسیونر اروپا در امور بازار داخلی با انتشار توییتی اعلام کرد: «توییتر از قانون اتحادیه اروپا در مورد اطلاعات نادرست خارج شده است.»

پرسه

سیلاب؛ همان همیشگی

سیل دیگر یک اتفاق یکباره نیست، توالی مکرر سیلاب‌ها در ایران که منجر به از دست رفتن جان عزیز شهروندان می‌شود و خسارت‌های مالی فراوانی هم به همراه دارد، نشان می‌دهد که این اتفاق بیشتر از گذشته در کشور می‌افتد. دلیلش تغییرات اقلیمی و گرمایش جهانی باشد یا سوءمدیریت در بی‌توجهی به دانش آبخیزداری و تعدی به طبیعت، آنچه مشخص است ما در برابر این اتفاق عموما مستاصل عمل کرده‌ایم.

نمونه‌اش سیلاب چند روز پیش خراسان‌شمالی که تنها با ۲۰ دقیقه بارش شاهد به راه افتادن سیلابی شش متری در برخی روستاها بودیم و البته طبق معمول آن کسانی که نباید، در این میان «غافلگیر» شدند. سیلاب‌ها از جمله حوادث طبیعی بوده که تا حدود بسیاری برخلاف زلزله قابل پیش‌بینی و البته پیشگیری است.

کیوآرکد را اسکن کنید

پایان دیپلماسی پاندایی

دولت پکن قصد دارد تا به دیپلماسی پاندایی خود در آمریکا پایان دهد و یکی از پاندهای خود را پس از گذشت ۲۰ سال زندگی در یکی از باغ‌وحش‌های آمریکا، به خانه برگرداند. یک پاندا متعلق به دولت چین به نام یایا ۲۲ ساله، پس از گذشت دو دهه زندگی در باغ‌وحش ایالت ممفیس آمریکا به خانه برگردانده می‌شود. دولت پکن مدعی است که وضعیت رفاهی و حقوق حیوانات برای این پاندا رعایت نمی‌شود اما باغ‌وحش آمریکایی این ادعاها را رد می‌کند. برخی ناظران گفته‌اند که تصاویر و ویدئوها از این پاندا نشان می‌دهد که او لاغرشده و از مشکلات پوستی رنج می‌برد. همچنین این ناظران مدعی‌اند که این حیوان رفتارهای غیرمعمول و تکراری از خود نشان می‌دهد. این ناظران همچنین باغ‌وحش ممفیس را بابت مرگ لی‌لی، یکی دیگر از پانداهای این باغ‌وحش مقصر می‌دانند.

کیوآرکد را اسکن کنید

نگاه

جشن امام رضایی‌ها

قاب امروز را مجید آزاد از تجمع پرشور و باشکوه امام‌رضایی‌ها در میدان خراسان تهران ثبت کرده است. میدان خراسان تهران، دیشب پیش از آن‌که عقربه کوچک ساعت روی عدد ۸ بنشیند، پر شده بود. این مراسم با اجرای گروه سرودی در وصف امام هشتم شیعیان(ع) توسط گروه نجم الثاقب شروع و پس از آن تلاوت آیاتی چند از کلام ا... مجید توسط قاری شاخص کشور حامد شاکرنژاد ادامه یافت. پس از این مراسم هم رفت و روب معابر میدان خراسان توسط نیروهای خدمات شهری مناطق ۱۴، ۱۲ و ۱۵ صورت گرفت.

چهارراه

شنیدن صدای تاریخ

نگاهی به صدای نوستالژیک فناورانه قدیمی که دیگر شنیده نمی‌شود!

می‌گویند تنها صداست که می‌ماند! می‌ماند اما گاهی هم از یادها می‌رود. شتاب شگفت تکنولوژی در دهه‌های گذشته، باعث شده حداقل در عرصه فناوری بسیاری از صداها دیگر به گوش ما نرسد. نسل این صداها در خاطره جمعی ما رو به انقراض برود و هر جا هم که آن را از اتفاقی شنیدیم، ذهن ما کوچ کند به زمانه رواج این صداها. مثلا یکی از صداهای منقرض‌شده عرصه تکنولوژی، حداقل برای ایرانیان چند ثانیه زمانی است که روزگاری طول می‌کشید تا کاربران تازه اینترنت به این شبکه جهانی وصل شوند. صدایی که حالا با پیشرفت تکنولوژی کاربردی ندارد اما هر زمان که به گوش برسد، ما را به زمان اینترنت دایل‌آپ خواهد برد. یا صدای اسپیکرهای قدیمی حالا با ظهور اسپیکرهای مجهز بدون نویز به نوعی فراموش شده اما شنیدن آن ما را به زمان نه‌چندان طولانی استفاده از آن خواهد برد. از این دست صداها کم نیستند، فکرش را بکنید حتی صدای بوق اشغال تلفن هم دیگر در بسیاری از نقاط جهان تبدیل شده به صدایی نوستالژیک. امروز نگاهی داشته‌ایم به برخی از این صداها که دیگر شنیده نمی‌شود اما همچنان وجود دارد!

شماره‌گیر تلفن

هنوز حتی تلفن‌ها دیجیتال نشده، چه برسد که با لمس آن، شماره‌گیری کنیم. یکی از صداهای منقرض‌شده نوستالژیک برای ما همین برگشت شماره‌گیر تلفن‌های قدیمی به جای قبلی خودش است؛ وقتی که انگشت‌مان را از شماره‌گیر برداشته‌ایم! البته هنوز هم می‌توان در برخی منازل سراغی از این تلفن‌ها گرفت اما وجهی تزئینی یافته است.

کیوآرکد را اسکن کنید

ماشین تحریر دستی

هنوز هم که هنوز است وقتی می‌خواهیم فردی را در شمایل یک نویسنده چیره‌دست تصور کنیم؛ او را نشسته پشت یک ماشین‌تحریر دستی تصور می‌کنیم، از آن دست صداهایی که با وجودی که دیگر شنیده نمی‌شود اما همچنان حس خوبی برای ما دارد همین صدای ماشین تحریر هنگام تایپ است، صدایی که اصلا حال و هوایش با کیبورد قابل مقایسه نیست.

کیوآرکد را اسکن کنید

دکمه کانال تلویزیون

کنترل تلویزیون امروز یک ابزار معمولی است اما در زمان اختراع به عنوان یک معجزه از آن یاد می‌شد! صدای تعویض کانال تلویزیون با همین اختراع بود که دیگر شنیده نشد. آن هم صدای دکمه کانال تلویزیون‌های پرشکوه پارس که ایرانی‌ها خوب به‌یاد دارند. تلویزیون‌هایی که بعد از صدای دکمه‌هایش صدای لامپ تصویرش هم جای ثابتی در خاطرات ما دارد.

کیوآرکد را اسکن کنید

گرامافون مشکل‌دار!

یکی از پرتکرارترین صداها مربوط به گیر کردن سوزن گرامافون بود! آن‌قدر که این مشکل از این حوزه بیرون آمد و به ضرب‌المثلی تبدیل شد. اگر کسی یک موضوعی را مدام تکرار می‌کرد از او می‌پرسیدند «سوزنت گیر کرده؟» همین اشاره معطوف به صدایی است که دیگر در این روزها شنیده نمی‌شود.

کیوآرکد را اسکن کنید

اینترنت دایل آپ!

یکی از عجیب‌ترین صداهای نوستالژیک که دیگر به گوش نمی‌رسد، مربوط به زمان اتصال به اینترنت دایل آپ است. صدایی که هر چقدر گوشخراش بود اما به شکل متناقضی پیام‌آور شادمانی اتصال به این شبکه جهانی بود. نسل این مودم‌ها منقرض شد و این صدا حالا یک خاطره دور به نظر می‌رسد.

کیوآرکد را اسکن کنید

فلاپی دیسک!

انگار فلاپی‌دیسک مربوط به ۱۰۰ سال پیش است در حالی که عمری ۲۰ ساله دارد. این فلاپی‌ها (که خیلی زود هم خراب می‌شدند) بار جابه‌جایی بسیار محدودی در انتقال اطلاعات را به دوش می‌کشیدند. لحظه ذخیره داده روی فلاپی‌ها از جمله صداهای خاطره‌انگیز از میان رفته است.

کیوآرکد را اسکن کنید